

Чернєй Володимир Васильович,
ректор Національної академії внутрішніх
справ, доктор юридичних наук, професор

Шановні колеги!

Від імені ректорату і вченої ради Національної академії внутрішніх справ вітаю всіх учасників конференції. Знаковим є проведення цього наукового заходу саме в Міжнародний день боротьби із сексуальним насильством в умовах конфлікту.

Україна як член Ради Європи взяла на себе зобов'язання у сфері імплементації стандартів щодо захисту дітей – жертв насильства або свідків злочинів. Забезпечення прав дитини органами поліції є одним з пріоритетів, закріплених у Стратегії розвитку системи Міністерства внутрішніх справ України до 2020 року.

Попри тимчасові карантинні обмеження та дистанційну форму проведення конференції, спікери й учасники представляють усі гілки влади – законодавчу, виконавчу і судову, авторитетні міжнародні організації, провідні заклади освіти, наукові установи й інституції громадянського суспільства.

Згідно з даними офіційної статистики, останніми роками значно збільшилася кількість випадків сексуального насильства й іншої агресивної поведінки щодо дітей. Практики констатують, що такі правопорушення є переважно латентними, оскільки їх складно виявляти й розслідувати саме тому, що рідні та близькі потерпілих здебільшого не заявляють у правоохоронні органи, намагаючись уникнути слідчої та судової тяганини. Нерідко дитину, яка намагається себе захистити, звинувачують у брехні, цькують, принижують.

Така ситуація є неприпустимою, оскільки призводить до травматизації підлітка: кожна нова розповідь про події – це чергове переживання. Тому держава має не лише захистити дитину від насильства, а й забезпечити збереження її гідності під час слідства та судового процесу.

У Національній академії внутрішніх справ переглянуто підходи до навчання основ тактики спілкування поліцейських із дітьми, які постраждали від сексуального насильства. Зазначену тематику включено в навчальні плани підготовки та підвищення кваліфікації працівників поліції різних кадрових груп – слідчих і дізнавачів, дільничних офіцерів, співробітників ювенальної превенції, патрульних.

Під час конференції буде презентовано можливості створеного в НАВС за сучасними європейськими зразками навчально-тренувального полігону «Зелена кімната» для відпрацювання курсантами й поліцейськими-практиками тактики опитування та

допиту дітей як потерпілих або свідків за допомогою спеціальних методик створення «дружнього простору».

Ще одна новація – у програмі заходу передбачено презентацію навчального фільму, підготовленого фахівцями профільних кафедр академії та Головного слідчого управління Національної поліції України, що висвітлює алгоритми розслідування злочинів проти статевої недоторканості дітей.

Тема захисту дитини, яка є потерпілим або свідком, а отже, потрапила у сферу кримінального судочинства, виходить на якісно новий рівень. Активне публічне обговорення наявних проблем є однією з головних передумов запровадження в законодавство, практику й освітній процес необхідних інновацій. Однак вирішення проблемних питань має неодмінно передбачати прийняття конструктивних рішень на перспективу.

Тож нам вдалося оперативно сформувати збірник тез доповідей, узагальнити надані учасниками пропозиції та винести на публічне обговорення проєкт рекомендацій.

Бажаю учасникам конференції плідної роботи, активного обміну думками, досвідом і здобутками!